

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Čena Novin je na leto vsakemu na njegov naslov 6 K.
Sklepno v eno fars 4 K.

Čena Novin v Ameriko je na leto 12 K.
Čena enega droben je duma 6 filorov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. plah. v Csongorvári, CSERFOLD, Zalamegye.
K temu se more poslati naročnine i vel deplo, naj
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak amerišanski
dobijo h NOVINAM brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Sreča Jesuševoga.“

Vsi svétci.

Vsi svétci, kakši svétek je to? „Vido sam vnožine velike, šterih prečteti je nišče ne mogeo“, nam piše sv. Jánoš v svojem skrivnom razodenji od nebeskih šeregov. Na mllione angelov, vnego mllion zemlánev, kí se koplejo v neskončanom morji veselja, šterim se od dnéva do dnéva nova veselja ponúvajo, šteri ne idejo spát, níti počívat, šteri ne poznajo več navoljenjá veselja, to so vsi svétci. Pa svétek njíhov je to, ka se mí spomínamo z njíhovoga veselja, pobúdimo v sebi želá, da bi mogli mí tudi tá med njé príditi ino prosímo njé, naj nam podpírajó pri nebeskom oči to naše želénje. To je vseh svétecev dén.

Záto, je častímo i prosímo tak vkúp na eden den, ár ne dnérov telko — ne v letí, namč v živlenj 100 let živočega človeka, ka bi mogoči bili vsakomí svétci poseben dén části i prošnje dati. Druge pa to, ka njím z vékšega nanč iména ne vemo. Kak mo je pa te částili po lastívnom iméní!

Zakaj je pa častímo? Záto, ár je njé Bog počastio prle, kak mí. Záto, pa si želemo njíhovo društvo, radi bi prísli tá med njé ino se z njím veselili. Takši smo, kak deca, štera pri vrátaj stojijo pa glédajo notrí v hížo, kde se god obslúžáva, poslúšajo igro, štera se tam odnet čúje, so blázena, či se včasí malo dverí odpréjo, ka májo na krátkí híp prlíko kaj vidíti toga, ka se tam notrí godí. Kak blázeno je pa šče dete, štero má tam kumo, betro, kí pride, je prime za roko pa je pela notrí s sebov! Kak je vesélo ka de slobodno zdaj tam sedelo, či lí samo v kotí, na kolení, naj de samo notrí, ka de vídilo i čúlo vsa, štera se tam godíjo.

Mí tudi stojímo pred vráti nebes. Naša od sv. vere odpreta vúha poslúšajo tisto veselje, štero je tam notrí.

Radi bi prísli tá, záto pozvedávamo bole želno: „Ka nám číníti, naj z žít-kom vekívečním ládao bodem“, pa čújemo Jezušov odgovor, šteroga je dáó rávno tá spítávaječémí mladénci: „Či ščés vu vekívečen žítek ití, obdrží zapovedí.“ Té mladénc je vesélo pravo Jezuší, ka je on obdržao dozda vse zapovedí — mí pa kda čújemo reči: „Obdrží zapovedí“, se nam strsne srcé, nam na pamet príde, keliko stokrát smo že prelomíli zapovedí pa vnozí vnozí sí žalostno zdehne misléti: „Bí, bí obdržao, da bi mogeo, sam šteo pa mí je ne šle.“

Záto so nam dobri svétci. Njíhovo živlenje nam glasno kríči: „Obdrží zapovedí“, to je nájkračíša pa nájgotevejša pot vu vekívečno zveličanje. Či je pa što ne obdržao dozda, zroka neíma zdvojíti, naj se zglédne med vnožíne svétecev v nebesa, nájde tam vnoge, kí so zaprva tudi ne obdržali pa so lí tá prísli, ár so potrí svoje húde nágibe ino sledkar verno spunjávali vsa, štera so v začétki za nemo-goča držali. Pa si te naj mísi tak, kak sv. Augustín, šteri, kda njemí je kakša zapoved teška bíla, rad pravo proti tebi: „Či so mogli tej i oví, zakaj ne bi mogeo tudi tí Augustín?“ Pa se je pomole tístim, kí so tam gorí, naj ga podpírajó pri Bogi, pa njemí, šteroga že skoro lastívna mati tudi za zgúblenoga držála, se je posrečilo pa je dnes níkak ne sledjen med tístímí, kí so v nebesaj.

Tak véini, krščanska dúša tí tudi. Nasledúj svétece, prosí je, naj molíje za tebe, pa či tí je štera zapoved boža včasí teška na obdržávanje, sí zmísi kak velika veselja te čakajo za krátka zemelska trplénja.

Edno pa drúgo.

Nevine, Vi zavržene Novine. Vi bi mogle biti mesto, kde bi se pisalo slovansko gospodarsko, vere naučno, socialno življenje. Tá bi se moglo javiti vse, ka se na našem malom kraju zgodi. Vi bi mogle veselje, žalost bratov glasiti.

Ki bi se mogli najboljše zanimati za to delo, nikaj ne véinijo. Kak mi je žalo bílo, da sam vu madjarskih časnikí šteo, da vu Nuskovi so križ blagoslavlali. — Novinam pa je ne bíla čana prilika od toga pisati. Nišče je nej naznane.

Na vse kraje križe postavljajo. Lepo je, dobro je. Što bi to tajio? Lepo je, dobro je, či je za istino potrebno, či kjer daleč ne ga križa. Nego na slednje tak bode, da či koma pridemo, mo mogli krščak v roke vzeti i tak iti. Je to potrebno, da križ je na križi?

Lagoji jeziki gučijo, da, prej, gizdost pelja lúdi. Jas to ne mo pravo. Križi se in vékšega s dobrim nakanenjóm postavljajo, lúdje ščejo svoje obljúbe spreniti, Boga dížiti. Na to pa si ne mislijo, da bi lepše drúge obljúbe véinoli, to njim na pamet ne spadne, da bi božjo díko s drúgimi boljšimo delami belje povekšavali.

Je-li bi pa ne boljše bílo, či bi se penezi na cerkev obrnoli?

Da bi se oltar okínčó, da bi se mešna oprava spravila ali novi krstni stúdenec napravo. Na orgole si ne mislite?

Istina, da tam ne ga imena gori zapisanoga. Misлите, ka ime kaj vala?

Bi ne bílo dobro kaj dati na krščanske novine, či več ne, da bi si je naročili i razširjavali. To bi bili živi spomenki.

Preveč smo svoji lúdje. Kaj nam na pamet pride, na našem fundúši sí križ gori postavimo, — naj drúgi ta molit

hodijo. S našev pobožnostjov gizdost špilamo.

*

Pobožnost. Eden človek je pobožen, rad hodi na romanje. Drugi je pobožen, že oz daleč doli vzeme kršćak pred križom. Drugi zemlo kušuje. Drugi rad obdeli siromake, rad hodi v cerkev.

To je vse dobro. Nego jako se vkani on, ki pobožnost samo v ednom ali v drugem posebnosti pa v zvršnih delah išče. Ali pa vama ne pride na pamet evangelijski farizeus, ki se je pred oltarom hvalo, siromak grešnik se je pa pri dverah v prsi bio.

Pobožnost se skriva. Se ne kaže.

Pobožnost vse zapovedi prek obimle. Vse včini.

*

Henjajte ednak s križami. Vekš delo si naprej jemlite. Ne vete, kakš? Pitajte vaše duhovnike, oni poznajo potrebnosti vaše vesi, vaše fare, vaše cerkvi, pa vam že povejo, na koj obrnete peneze, štere ste Bogi na diko odločili.

Bojna.

Angluši so pripravili na Flandrskem, tak se sodi 4 milijon možov. Sovražnik zato lahko napada oččo več tjeđnov. Kakšne strašno množine strelive ma, kaže se, da na dan bitke eden top (štük) da 1000 — 2000 strelajev.

12. okt. Taljanski front. Berili so se malo, položaj se je nikdi ne premenio.

Na Flandrskem so s štükami močno streljali na merskom obali (obrežje) ino pri gošči Houthoulster. Po noči so močno strelali bojišče od Lipa do ceste Menin — Ypern, ogenj se je zjutra razvio v bobneči ogenj. Na to je sovražnik napado.

Severnoizhodno od Soissons i izhodno od Moze sta se topnistvi Nemške i Francoske besno borili. Močne poizvedovalne francoske čete so napadle, nego Nemei so je nazaj zbili.

13. okt. Ob Soči (Isonzo) i na Tirolskom bojišči so na več mestah živahnejše streljali s topovi.

Bitje na Flandrskem se je znovič oživelo. Angluš je zdaj napado v tesnejšem, približno deset kilometrov širkom mešči pri Langemark-i. Posebno s štükami je močno strele. Angluškim pešakom se je posrečilo, da so naprej prišli med Kelodvorom i vesjov Poelkapelle na polji vdrin (trajtor). Sovražnik je močno pritiskavo na Paschandaale, nego Angluši so se megli s voskim pašom Nemškega predpolja zadovoljiti. S teškima, krvavim bitjom je pridobilo sovražnik pri Sounebeke i Ghe-

luvelt približno pol kilometra tla. Po noči se je nadaljavo topovski ogenj, šteri se je razvio v bobneči ogenj.

14. okt. Nemei so zasedli otok Oesel v zaliva Riga.

Tak je odpreta njihovej mornarici pot v Finski zaliv, na Finsko, v Reval, v Ivangerod i Petrograd.

Otok Oesel ma 65 jezero prebivalcev. Iz vekšega so Esti.

15. okt. Taljanski front. Na gori sv. Gabrijela se je povekšavala bojniška delavnost.

Na Flandrskem na polji vdrin bitje poizvedalcev.

Vu Artois so Angluši v širini 4 kilometrov napadali, na sredi se vdrli v Nemške postojanke. V noči so s proti napadom v zbiti bili.

16. okt. Na gori sv. Gabrijela smo delo sovražnih oddelkov s ročnimi granatami poničili.

Na Flandrskem je na bitje pešakov ne prišlo.

Na Macedonskom fronti na raonici Struma so bulgari nisterne vesnice prek pustili Anglušem.

17. okt. Na gori sv. Gabrijela smo znovič nazaj vdarili Taljanske napade.

Na Flandrskem boj topovski se je znovič na veliko moč zdigno. Zvun bitke poizvedalcev je na vekše bitje ne prišlo.

Močno se s štükami strelali, pri Soisson, v Champagne.

10 sovražnih letal i 1 zvezani balon so Nemei strelili.

Dänkirchen so Nemški letalei znovič s bombami napadali.

Nemei so bombe metali na varaš Nancy.

Nemei javijo, da meseca septembra se sovražniki na vseh frontah 377 letal i 22 balonov zgubili. Naša zguba je samo 82 letal i 5 balonov.

Nik pa nikdar,

je pravo nemški tajnik državni Dr. Kühlmann, ne pustimo Elzas-Lotringo Francozom.

Na konci svojega govora je opomino na edinost. Politika v zvunešnjih delah, či ne stoji za njenim hrbtom odločena vola ljudstva, je ne mogočna.

Kühlmann je sprevedo Nemaškega Casara v S. fto i Carigrad (Konstantinopol). On je, prej, mož bodočnosti.

Na govor Kühlmann-a je odgovor dao francoski minister Ribot.

— Ne bi bio mir, šteri bi našo deco proti ponavljanji grozovitne bojne zagvušo, či se krivica glede Elsas Lotringa ne popravi.

— Naši zavezniki spoznajo našo pravico, da pravijo: Elsas Lotringa more nazaj dana biti Francozom.

Justh Gyula mro.

Poznani vogrski politik i prejšnji predsednik vogrskoga orsačkoga spravišča Justh Gyula je v hoteli Hungaria v Budapešti mro 10. okt. v starosti 67 let. Žlak ga je vdar. Mrtvoga so našli v hiši.

Slišo je k Kossutovej stranki. Prvle, kak je Kossuth iz Taljanskoga domo prišo, je voj bio. V vremenii koalicije je predsednik bio orsačkoga opravišča. Belje je bio radikalen, kak Kossuth i beritelj je bio najšimejše volilne pravde. Sledi je v stepe iz Kossutove stranke i so gor postavili Karolyiova stranko. Pod ministerstvom Tisza, kda je poslanec protistojče policaja vpepela, so Justha tudi večkrat v odnesli. Ne dugo po tistom ga je žlak vdare, od tistoga mro je v Mako prebivo. S petretim telom je nazaj prišo v Budapešt, nego voditeljstva je več ne v roke dobe. Pred ništernimi meseci je njegov sim postavljeni bio za velkoga župana v rojstnom varaši Mako.

Justh Gyula je bio skroven svetnik. Kda so ga leta 1914. silno v odnesli iz orsačke hiše, je krali Ferenc Jožefi pismo posle, v šterom je čest skrovnoga svetnika doli djao. Kral je brezi odgovora na znanje vzeo.

Pokopanje se je vršilo 12 okt. Škrinja je gori postavljena bila pod kupolov Narodnoga Muzeuma. Okoli mnogo vencov. Okoli je stalo jezero pa jezero ljudih, tam je bio ministerski predsednik Wekerle s vladov. Spreved je opravljio Hoch Janoš i on je slobod jemao. Potem je pevski cher opere spevao: „Miert oly borus“ pesem. Za tem je govor drže Hollo Lajos v imeni Karolyiove stranke, Petrovic György pa v imeni prebivalcev varaša Mako.

Iz govora Holló Lajoša vzememo sledeče reči:

— Žalost trepeče na naših dšah, kda vidimo oditi onoga, ki se je s gorečov navdušenostjov borio za lepšo bodočnost naroda, borio se je, da tlačenim i od prave porobenim pravo spravi. Žalost je vekša v onih, ki v borenji dostih let v ljubavi z njim vkup prikapčeni so v bližini vidili jakosti njegove plemenite dšše. Vidli so gorečo njegovo ljubav do domovine, vidilo so njegovo veliko moč. Vresničnile so se njegove ideje, ljudje so se genoli, napravi se občinska volilna prava, nastane narodna vojska. To je bila pesem, štara ga spreved v veki-večnost i blaženi včini njegov sen.

Pokopali so Dr. Janez Ev. Kreka

13. oktobra.

Škrinjo so gori postavili v pušpekovo palači v Ljubljani.

Cerkvene obrede pred hišov žalosti je opravil ljubljanski knezopušpek dr. Bonaventura Jeglič.

Po končanih molitvah je zapela „Glasbena Matica“ žalostinko „Usliši nas Gospod“.

Potem so škrinjo nesli v steno cerkev, kje je knezopušpek v nazočnosti zastopnikov oblasti, uradov predpisane molitvi opravil.

Med tem se je zvonjal v red postavil spreved. Naprej je bil križ nešeni ino žalna zastava. Potem društva z svojimi zastavami.

Šest konjov je pelalo škrinjo.

Za njov so šli pokojnoga rodbina i državno zborski tivarishi.

Po poti na hišah so plohotali žalne zastave.

Pred vilov Dr. Kreka je spreved na ništerne minute postao.

Tak so prišli do kapelice sv. Križa. Tu je opravil knezopušpek molitve i ga je sprevedo do groba, šteri se je skopao na sredi cintera v blizini Križa.

Po končanih molitvah je stopo predsednik Jugoslovanskoga kluba Dr. Kerosec k odpretomi grobi i govor držo.

— Kda si zbrao okoli sebe svoje prijatele, vsikdar si je znao s svojim veselim glasom navdušavati za vse, ka je lepo. Dnes pa, kda je telko ljudstva zbranoga okoli tebe, zdaj ne maš guča? Dnes mučiš! Ka se je zgodilo s tehom, ki si tak ljubo zrak, sūrki svet, visoke gore? Kaj se je zgodilo s tehom, ki si tak cenio i ljubo sloboščino? Tebe so položili v vosko škrinjo, pustili te v tesno, globoko jamo ino zdaj te ščejo pokopati.

— Pa naj so zamuknola vsta, glasno slišimo tvoje reči, glasno nam govorijo tvoji navuki i tvoja djanja.

— V velkoj lubezni si se obrno do svojega milega ljuboga slovenskoga naroda. Vido si njegovo siromaštvo, zato si se njemu poskrbo za krāh. Vido si njegovo zanemarjenost, zato si se njemu poskrbo za prosveto. Vido si, da je tvoj narod okevan v verige, da je klateni, da je ne sloboden med drugimi slobodnimi narodi.

— Vido si, da je naš jugoslovanski narod v tem velkom krvavljenji postao zreli, da se osamosvoji, da si napravi svojo lastno, neodvisno državo, da strosi s sebe taji jarem...

— Bratje ino s stre, pri grobi Dr. Kreka ne smemo vzdihavati. Iz groba

ščajem glas: Zdignite glave, ar se približuje vaše odrešenje.

* * *

Spomenek sam postavio tema dvema možoma.

Pa de stoj pito: Zakaj?

Ki za ljudstvo dela, je ne vreden, da od njega ljudje štejo?

Ki je za pravice trpo, je ne vreden, da se časti i diči?

Ki za sloboščino dela, je ne vreden, da se po njegovom navuki i djanji navdušavajo oni, ki sloboščino ljubijo?

Dom i svet. — Glási.

Obetežo je na griži Kerco Jožef, salezijanski klerik, doma z Prosečkevesi, v Ljubljani. V molitev dobrih duš ga zročimo, naj ozdravi i dosega svoj namen: da postane duhovnik.

Vmro je od griže Štefko Štefan, salezijanski gojenec, doma iz Ivance, v Ljubljani. Iz Veržeja je premeščen v Ljubljano i za tri dni po odhodu je vmro. Spreveda se je vdeležo celi zavod salezijanski. Naj počiva v miru.

Griža se grozno širi. Pazite, da se ne prehladite i na dištočo. Sada zdaj en čas ne jesti surovoga i vsele ga obrisati ali oprati pred vživanjem. Stranišca (šakrete) držite čisto!

Tolvajija. V Črneih pri Špolar Trezi dovici so trije dečkenci vkradnoli dva roja. Tatvina je odkrita. Ednoga roja so odnesli, drugoga pa samo bujli i tam povergli. Nekaj meda so ešče najšli pri njih, šteroga so mogli nazaj primesti i za kvar so plačali 300 kor. Pri taj hiši je bila lani tista ognjena nesreča, od štere smo te peročali, v šteroj je i oča te družine zgoro. Dovica z sedmerov drobnov decev sluzi pomilovanje, brezvestna mladina njoj pa ešče kvar dela. — V Trnji pri Sobočan Štefani se odnešeni kūrī, pri Horvat S. Štefani goska, pri mlini Sabelevom v Janšji pa kukorica, mela i zabel mlinarov.

Nesreča. 20 metrov vapna je pelao domo v Soboti Krčmar Štefan. Da so se njemu kola pri vratih v soho zadela, jih je z drogoma štee odslobediti. Medtem so krave potegnole, ga pod kola dobile, štera so prek ponjem sla. V kratkem zatem je vmro. Vsi ga pomilulejo.

Hajdine se na semen niha na eden katasterski plüg 60 kg. Graha se niha 60 kg.

Kda svedoka osodijo. Žena Horvath Jožefa iz Sombotela je tožila delavca pri železnici Fischl Janoša pri Sobočkej kr. sodniji, da je on od nje črevlje vkradno. Svedočila je to žena Jud Ferenc, da je ona, prej, vidila pitane

črevlje v hiši Fischl Janoša. Vó se je pokazalo, da je ona lahko vidila črevlje, tem bolje, da je ona sama ta prinesla črevlje. Kr. sodišče je ženo Jud Ferenc osodilo na vozo 5 dnih. Vó sod je dovolila.

Prekijemanje silja se začne 22. okt., tak je odredio minister občinske prehrane. Potem do financje, žandarje, stražarje granice gori iskali skrito silje.

Cena krumplov. Je že objavljena bila v Novinah, vó stev. 38., 23. sept. 1917., nego na prošnjo z novič naj tū stoji: Cena krumplov za jesti, prebrani, najmenje tak velki, kak jajce — 1 metercent do 30. nov. 22 kor., cena drugih krumplov do 30. nov. 20 kor. Potem do 31. decembra se k toj ceni prida 50 fil., do konca januara 1 kor., do konca februara 2 kor., do konca marea 3 kor., do konca aprila 4 kor., do konca maja 5 kor. i do konca junija 6 kor.

Kolare! V Dolenjih vó dveh mestah se bākvi odajo. Či je ne te mogli na železnici odpeljati, se da mesto. Več pozvete pri S. F. 3. hišna numera v Dolencih.

Za potovanje na železnici se je toplo obleči. Naraščavajo težave vó preskrbi vogelja kamenoga, zato se ne do mogli vlaki zadosta kōriti. Ešče v zimi se ne do moglo gotovo računati na zadostno toplote na vlakah, ar se dugi osebn i brzovlaki ne bodo mogli kōriti, kak do zdaj. Zato se pa naj vsaki, ki se spravi na pot po železnici, preskrbi s toplov oblekov.

Na Horvatske z nova trbe meti potrdile s fotografijov.

Nepripravni notri bodo pozvani. Vó vojaškoj službi ešče dosta oseb je, šteri so pripravi na službo na fronti ali pri etappi. Vó bližanjom vremeni se notri pozovejo na njihovo mesto čarnejaki, ki so vó dozdašnjih naborah (štelinga) za nepripravne spoznani bili. Motri pozvani bodejo, ki so se narodili vó letah 1868 — 1891. Pri notri-pozavanji do se hišne posamezne razmere opozarjale. Vó prvom redi do se notri pozavali, ki nikšega posla ne majo ali takši delokrog majo, da so ne potrebni doma. Na priliko kelnarje i t. d. Notri pozvani pridejo na mesto kočišov, živinskih poganjajočov, za delave na poti i v trdnjave.

Zdavanje. Sočić Franeli se je oženo s Lainščak Trežicov v Dolencih 17. oktobra.

Dete arzenik pojelo. Meseca maja se je zgodilo, da je žena Benčak Janoša iz Bakovec silno doktora zvala domo. Mati je naprej dala, da maloj Anici — 5 let stara — je lagoje grtalo.

Kda so na doma prišli, je Anica že mrtva bila. Doktor je konstatiral, da je dete čemer pojelo. Pa se je tak včrkalo. Mati je dete k sosedi — ženi Pačisnjak Ferencu — odnesla, naj bi na njo skrb mela. Dea je v hiši iz stolne kiste nikši prah včrkala, mala Anica je pojela — to je arzenik bio. — Soseda pred sodnijem v Sombateli se izgovarjala, da je ona ne znala, da v kisti takši prah ma. Ne ve, odkod je te prah priše.

Odnesejo kufer najdeni na cerkvenih zidinah.

Odlikovan po smrti. Balazic Ferenc, 20. domobr. reg. iz Melincev je 12. maja junaško smrt mro. Te dni je prišla na dom njegovoga očca Balazic Martina velka srebrna i brončana svetinja. Ka je ne mogo prek vzeti sin, — je prek vzeo očca.

Sirovi cukor dobimo od sega mao. Pa toga tudi 40 dek od 100 menje. Tak pravijo, da je sirovi cukur pravi, samo ne zadosta čiščeni. Nihajmo, bodemo ga že skušali.

Kak se spravijo drevalni penzi? Na Francuskom v Parizi so tudi v želi drovni penzi. Edne novine so poročale čitalcom: Ite vs trafiko, prste en cigar pa ga vzemte v lampe. Po tem naprej vzemte edno banko 20 frankov pa jo dajte med smehom prek tržci. Za en čas je pismo prišlo k novinarom od ednoga čitalca, ki se je bitko tož. On je vse tak véino, kak so novine pisale. Med smehom je prek dal penze.

Nego tržec je celo mirno vzeo penze, v žepko djao i prijazno pravo: Jas vam nazaj dam, či mo meo drovne penze. Prite nazaj vsaki pondeljek, okoli 6 vore večer.

— Te jas raj nazaj dam cigar.

— Jas ga pa več nazaj ne vzemem, da ste ga vi na ednom kraju namočili.

— To pa mi banko dajte nazaj.

— To tudi ne. Vi morete blago plačati. Či pa ne morete, jas te čas 20 frankov za zalogo obdržim.

Nikaj je drugo ne bilo nazaj, kúpee si je mogo vse žepke preiskati i na slednje vkup zisko 2 sous (10 fil.) i plačo cigar.

Jabočnica. Kda mošt včzavre, se lagev zabije. Ob toj priliki ne morem zamučati, da zatik more pasati, okrogli biti. Sam že vido, da so les skoro na štiri vogle v pipnico (čepnica) bili, samo se razmi, da je lagev teko, zatik so bolj bili pa se dno razpečilo. Kde

se pipa notri bije, tam rabite „goba“, ona se sliha pada, namočena prek ne pusti vina ino se lahko notri vdari. Zavreti mošt se meseca decembra ali januarja pretoči. Pratečena jabočnica je finša i boljsega kmaja. Znano je, da jabočnica po pretakanji nikaj zgubi, nego na se na hitroma popravi. Starinska reč je bila, da, prej, date (mest) od matere (drože) ne sme ležiti. Da pa to je ne istina. Drože so ne drugo, kak smeti, nesnažnost, to more vkraj priti. To pa vsi znamo, da lagve večkrat moremo pogledniti i delejati.

Te je pa ne novi svet? Horvat Rozi iz Vadarce, gorčanka, ciganjica se je rada doli pustila iz bregov na bogato ravnico. Brala je almoštvo. Vu Strukovec je pa mela betezne po imeni Vukan Irme, štero je vračila. Ednek, kda je tam hodila, okoli hiše je vse vkup pobrala i domudem pravila, naj se ničee ne gene iz mesta, dokeč ona ne odide, ovak hiša vu zrak zleti. Prostni ljudje se jo bogali, ona je pa bogato naklajena edišla. Domači se samo te vpamet vzeli, kaj se je njimi zgodilo i delo se javili žandarom. Slučaj je priše pred kraljesko sodnijo v Soboti, kde se ciganjice osedili na voze 2 meseca.

Mleko ne slebodu stvari davati.

Cena datelčnoga semena 1 metercent 490—760 kor. po kakeršnosti. Vu malom vdavanji 1 kg. 7 kor. 80—8 kor. 20 fil., kak je čisto.

Iz mleka rojeni sir, mast se samo z dovoljenjem da pelati.

Brasko meso se samo z dovoljenjem da pošiljati.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tčene in žejno gasčes si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jabeka, grenadina, maline, muškatelka, meta, pomaranče, strahčica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimski pa vroče namesto ruma. Snovi z natančnim navedilom stanejo K 12 poštine proste proti povzetju. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavce, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavec s toj pijačoj okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgažili na delavskojo zmožnost.

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte. 85. Moravsko.

Vojaški pozdravi.

Črpnjak Leopold p. 104. pp., Berden Ivan, p. 48. pp., Koz Ivan, 81. dbe., Fieko Stefan, todušar od Grada, Vörös Viktor per. 64. pp. z Beltince, Lázár Matjaš, topničar, z Grada, Solár József p. 48. pp. od Grada svojim staršam, ženam, drebnej dečici, bratom, sestram, hetrini, rodi, sosedom, znancem, svojim duhovnikom, svojoj rojstnoj vasi i celej firi. Presije vseh molitve zasé. Naznanjajo, ka mirno trpijo za mili dom. Nezmerne je veselje čenje v maternej reči; kda je do rok dobije, mislijo, ka si z domačimi gušije, mi te niti ne moremo prerazumeti, kak oni cenijo domači tisk. V strašnih bojah se včpajo, ka je Bl. D. Marija obdrža v življenji zato, ka do mogli delati za mili zapuščeni nared slovenski. Nemirevni so, če en čas ne dobije do rok našega čenja i se njemi bele veselijo, kak če bi z domi zavitek (pak) dobili. Če bi domači znali, kak pogostei i kak željive mislije oni na dom, bi zaistne bele vroče molili za njé, bi se obhajali ali predščevali, zatejvali za blaženi mir, šteri je dome pri-nese k svojim dragim ostavljenim. Do nč se genjeni, kda smejo k svetoj meši iti i se ne bojijo sovražnih šrapnelov, ne marajo za grajanje pajdašov, vdeležije se sv. meše, kda le majo priliko, zato ka pri Jezusi biti njim je nad vse; svetinjšica jim je draga, celo srce se njim odpira, kda je zaglednoje, zate ka vidijo na njej podebo presladkoga Sreca Jesu-sovoga i Marijino. Srce njim ne da miru, dokeč si ne naročije M. Lista i Novin. Verno branijo vegrsko domovino i dekeč do samo z ednov žilov ladali, Talijan slovenskoga Trsta ne dobi; spoznajo, da se vnojo nedel do krémah prelumpali i vredno trpije te vdarec beja za svoje grehe, želeje pa srčno, da bi se vsi spekorili tam na bejšči i tč doma. Včpajo se, ka njim država z pravicami plačala bo strahovito berbo, v šteroj so že več let, vsaki pravičen gosdodar redno plača naime svojega delavec; naše pobežno čenje je obdrža v božoj milosti med tem pekvarjenim, grešnim svetom; med slabimi pajdaši je to naše dobre čenje njihov dober pajdaš, z šterim si morejo ne samo v maternej reči, nego v maternej reči dobro zgučati. Zato pa pošiljajo radi na podporo toga našega tiska i srčno želeje, da bi se obdržao, podpirao i širio doma. — Srčna hvala, dragi vojaki, na vaših srčnih pozdravah. Gleboke si je v sree zapišemo i z cele meši mo se trudili, naj vam je povrnemo. Z cele duše mo prosili Kraljico mird, Bl. D. Marijo, naj sproti zburkanomi sveti od sladkoga Sreca svojega božega Sina blaženi mir. O združite se z našimi molitvami vsi verni Slovenci.

Vredniti.

Pošta.

Turea Marija. Budapest. Penzi prišli. Hvala lepa. Šotarič Leksi. Selnica. Januara 17. ste platili 4 kor. Dužni ste še 2 kor. zato ka vsaki mora 6 kor. platiti, komi Novine na njegov lasten naslov hodijo. *Štábó Valentin. Sz. Sláveči.* Szijártói smo poslali Novine. Samo odpišite nam esee ednek njegov naslov, zato ka se ne da razločno prešteti, je li v I/14-tom ali II/14 Etapl.